

Uitkomsten van een onderzoek naar de visie van winkeliers op de openstelling van hun winkel op zondag in de toekomstige gemeente West Betuwe

September Oktober 2018

GEMEENTE
WEST
BETUWE

Uitkomsten van een onderzoek naar de visie op de zondag van winkeliers in de toekomstige gemeente West Betuwe.¹

Inleiding

Koopzondagen vormen een steeds terugkerend thema. Veel ondernemers stellen ons daar vragen over. “Wat regelt de gemeente?” of “moet de gemeente het regelen?” Een aantal ondernemers doet haar best om de mogelijkheid te krijgen de winkel op zondag (een aantal uren) te openen. Sommigen geven zelfs aan dat het noodzakelijk is om te blijven voortbestaan.

De politiek wordt benaderd. In 2017 is er een indringende discussie geweest in de gemeenteraad van Geldermalsen. In 2018 zal die weer gevoerd worden, zeker ook tijdens de verkiezingen.

Op 21 november 2018 kiezen de inwoners van de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal de nieuwe gemeenteraad van de gemeente West Betuwe. Er zijn grote verschillen tussen de verschillende politieke partijen. Uiteraard is er geen enkele partij voor dwang tot openstelling. Het is een verkiezingsthema richting de gemeenteraadsverkiezingen voor de nieuwe gemeente.

De gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal kennen geen mogelijkheid tot het openstellen van winkels. Om de mening van de winkeliers te objectiveren heeft de SGP een onderzoek onder hen uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn in deze nota opgenomen.

De mening van het winkelend publiek is niet in het onderzoek meegenomen.

Wij verwachten met dit onderzoek de gemeente, de ondernemers en de inwoners een dienst te doen. Het is het tweede integrale onderzoek binnen de gemeente (althans wat betreft de gemeente Geldermalsen), de vorige keer is het uitgevoerd in september 2013.

De overheid, en de gemeente, moet burgers en ondernemers een stabiele omgeving geven om mens te kunnen zijn. Ingrijpen in concurrentieverhoudingen is ongewenst, het bieden van kaders rond openingstijden is nodig. Verscheidenheid aan winkels is voor onze kernen belangrijk. Dit onderzoek geeft duidelijkheid aan u, aan de politiek. Voor vragen / opmerkingen kunt u ons benaderen via westbetuwe@sgp.nl

De toekomstige fractie van de SGP West Betuwe

Lourens van Bruchem, lijsttrekker
Jos van Maanen
Gian Bareman
Gerard Kievit
Dries Mulder
Johan Bulsink
Arjan Heikoop
Theo Simons
Floor Verweij
Matthijs Stoffer

Werkgroep Communicatie SGP

Arjan Heikoop, voorzitter camp.
Arie van de Beek jr.
Arjan Benschop
Kees van Herk
Bert-Jan Klop
Rozalien Kempeneers
Koert Kirpestein
Marieke van Mourik
Willem IJzelenberg

¹ Toekomstige gemeente West Betuwe, nu nog de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal (26 kernen).

1 Algemene conclusies

De resultaten voor de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal zijn erg vergelijkbaar, er zijn geen duidelijke uitzonderingen in de percentages ondernemers die voor of tegen kiezen. Redenen voor het al dan niet openstellen van winkels op zondag zijn wel wat verschillend, maar de grondgedachte is dat een winkelier zijn of haar rust ook nodig heeft.

Van alle winkeliers geeft **81%** aan dat zij de winkel op zondag **niet willen** openen. 18% van de winkeliers wil dat (soms) wel. 1% van de winkeliers heeft geen keuze kunnen maken.

Van de winkeliers die de winkel (soms) open willen, is er 7% die dat iedere week zou willen doen. 28% wil dat elke maand. 65% wil de winkel soms open doen.

Wat echt opvallend is, is dat ***bij het vrijgeven van de openstelling 16 ondernemers (15%) zich gedwongen voelen om open te gaan als anderen het ook doen***

Geen enkele ondernemer uit de categorie Bakker, Slager, Groenteboer wil de zaak op zondag opendoen. Een kwart van de supermarkten wil de zaak soms wel open doen.

58% van de winkeliers geeft 'sociale redenen' aan om de zaak op zondag dicht te houden. 34% doet dat om godsdienstige/levensbeschouwelijke redenen.

32% van de ondernemers heeft de winkel niet open op koopavond.

2 Onderzoek

Het onderzoek is gehouden onder de winkeliers/ondernemers binnen de toekomstige gemeente West Betuwe. In totaal is er met 109 winkeliers gesproken.

In totaal hebben de geënquêteerde winkels 1180 medewerkers en beslaat de winkeloppervlakte 37.750 m².

Wij hebben onderscheid gemaakt tussen zelfstandigen en franchise ondernemers (filiaal) De winkels (middenstand) hebben wij verdeeld in: 1) Speciaalzaken Non-food (speelgoed, sport, drogist, kleding etc.) 2) Speciaalzaken Food (Bakker, slager, groenteboer) 3) Supermarkten en 4) Warenhuizen.

De totalen kloppen niet overal helemaal. Een klein aantal geënquêteerden heeft soms meerdere antwoorden ingevuld.

Het gebruikte enquêteformulier vindt u in hoofdstuk 9.

Alle resultaten zijn gedocumenteerd en kunnen dus worden geverifieerd. Uiteraard is alles anoniem verwerkt.

Het onderzoek is uitgevoerd eind augustus / begin september 2018.

Slechts in een enkel geval is verteld dat het onderzoek gebeurd namens de SGP naar aanleiding van vragen. We hebben ons uiterste best gedaan om het onderzoek zo neutraal mogelijk uit te voeren. Heel bewust hebben mensen die bovenaan de kandidatenlijst staan voor de verkiezingen op 21 november niet meegedaan met het enquêteren van de winkeliers.

Inhoudsopgave

1	ALGEMENE CONCLUSIES	3
2	ONDERZOEK	4
3	KENMERKEN GEËNQUÊTEERDEN	6
4	UITKOMSTEN	7
5	WINKEL OPEN OP ZONDAG IN WEST BETUWE?	8
5.1	WINKEL OPEN OP ZONDAG IN DE GEMEENTE WEST BETUWE?	8
5.2	WINKEL OPEN; HOE VAAK?	8
5.3	OMGEVING OPEN EN U?	9
5.4	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL DICTH OP ZONDAG?	10
5.5	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL (SOMS) OPEN OP ZONDAG?	10
5.6	HOE VAAK KRIJGT U DE VRAAG VAN CONSUMENTEN?	11
5.7	REGULEREN VAN OPENINGSTIJDEN	11
5.8	KOOPAVOND	12
5.9	FRANCHISE-ONDERNEMERS	13
5.10	SUPERMARKTEN	13
5.11	SPECIALZAKEN	14
5.12	BAKKER, SLAGER EN GROENTEBOER	14
6	GELDERMALSEN	15
6.1	WINKEL OPEN OP ZONDAG IN DE GEMEENTE GELDERMALSEN?	15
6.2	OMGEVING OPEN EN U?	15
6.3	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL DICTH OP ZONDAG?	16
6.4	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL (SOMS) OPEN OP ZONDAG?	17
6.5	KOOPAVOND	17
6.6	Vragen van klanten	18
7	NEERIJNEN	19
7.1	WINKEL OPEN OP ZONDAG IN DE GEMEENTE NEERIJNEN?	19
7.2	OMGEVING OPEN EN U?	19
7.3	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL DICTH OP ZONDAG?	20
7.4	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL (SOMS) OPEN OP ZONDAG?	20
7.5	KOOPAVOND	21
7.6	Vragen van klanten	21
8	LINGEWAAL	22
8.1	WINKEL OPEN OP ZONDAG IN DE GEMEENTE LINGEWAAL?	22
8.2	OMGEVING OPEN EN U?	22
8.3	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL DICTH OP ZONDAG?	23
8.4	WAAROM WILLEN ONDERNEMERS DE WINKEL DICTH OP ZONDAG?	24
8.5	KOOPAVOND	24
8.6	Vragen van klanten	25
9	GEBRUIKT ENQUÊTEFORMULIER	26

3 Kenmerken geïnterviewden

De winkeliers die geïnterviewd zijn bieden werk aan bijna 1200 personen. Uiteraard zijn dat niet allemaal fulltime banen. Een zeer substantieel deel van onze bevolking is niet alleen als klant bij deze winkeliers betrokken, maar ook als medewerker.

Er zijn 83 gesprekken gevoerd in de gemeente Geldermalsen, 17 in Neerijnen en 9 in Lingewaal, dus in totaal met 109 winkeliers/ondernemers

Er is gesproken met 13 franchisenemers.. Bij hen worden soms beslissingen genomen door de franchisegever. Eigenlijk is daardoor de gemeente die voor die lokale ondernemer beslist over de openstelling van de winkel.. Er is gesproken met 83 speciaalzaken, 12 supermarkten, 1 warenhuis en 13 winkeliers die vallen in de categorie Bakker, Slager, Groenteman.. De categorie anders is opgenomen in speciaalzaken.

De totale 'geïnterviewde' (winkel)oppervlakte is bijna 38.000 m².

4 Uitkomsten

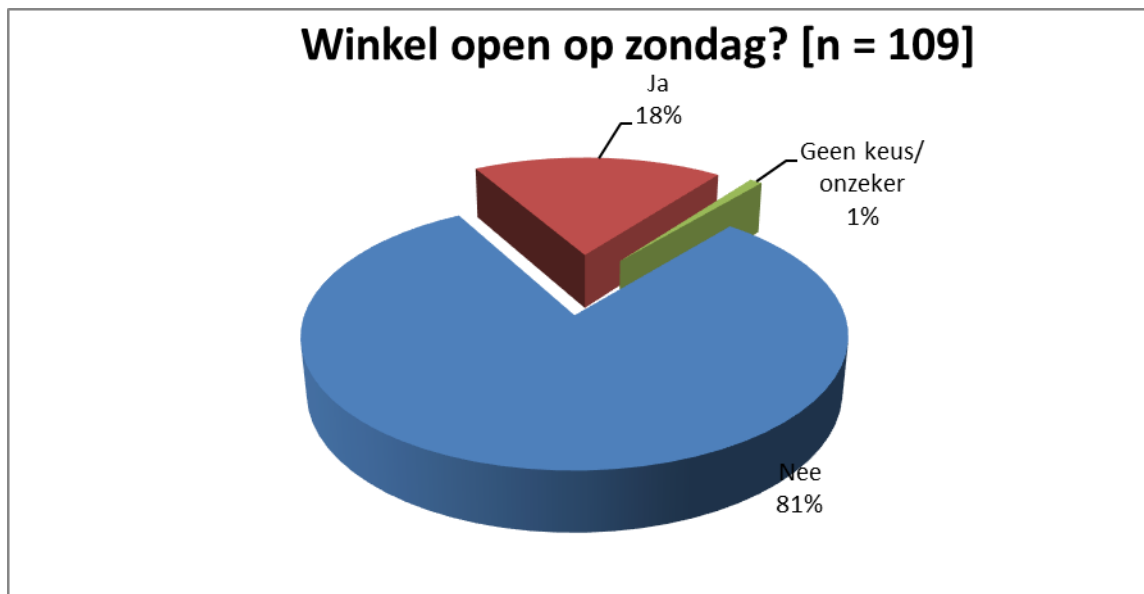
In de volgende hoofdstukken vindt u de resultaten van de enquête uitgewerkt. De resultaten worden per onderwerp gerubriceerd weergegeven. In hoofdstuk 5 doen we dat voor de toekomstige gemeente West Betuwe. In de hoofdstukken 6 tot en met 8 doen we dat achtereenvolgens voor de huidige gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal. Het gebruikte enquêteformulier vindt u in hoofdstuk 9.

.

5 Winkel open op zondag in West Betuwe?

5.1 Winkel open op zondag in de gemeente West Betuwe?

Nee, zegt 81% van de ondernemers in de gehele toekomstige gemeente West Betuwe op de vraag of de eigen zaak (evt. als franchisenemer) op zondag op eigen initiatief open gaat. 18 procent geeft aan de winkel (soms) open te willen doen. 1 procent weet het nog niet.

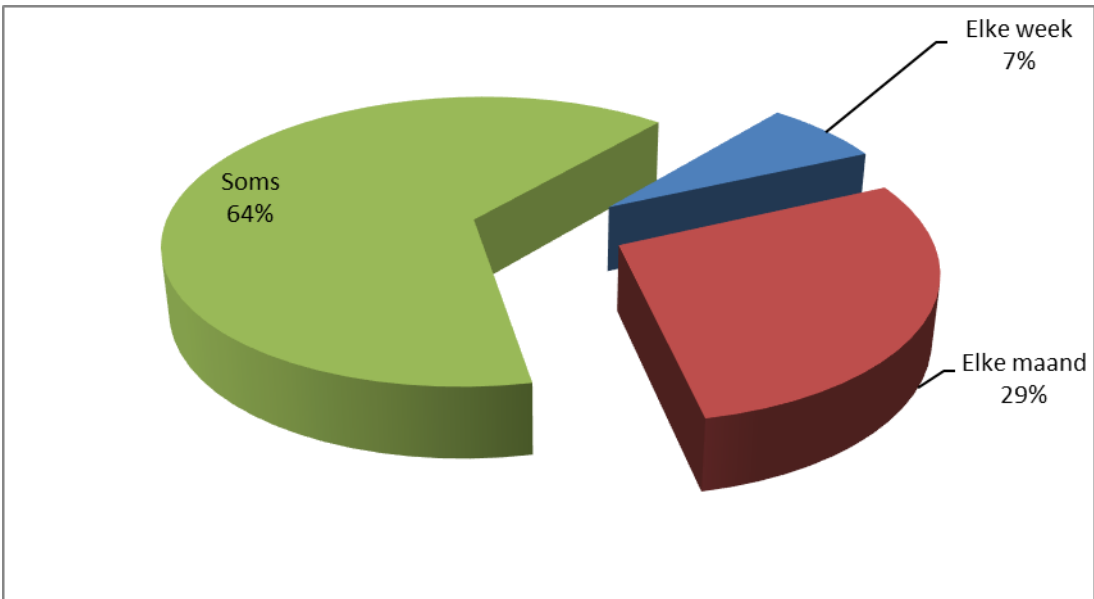

5.2 Winkel open; hoe vaak?

Van alle ondernemers wil 1% iedere week open, 4% zou dat iedere maand willen. 8% geeft aan dat soms te willen, terwijl 6% geen idee heeft. 81% wil het nooit.

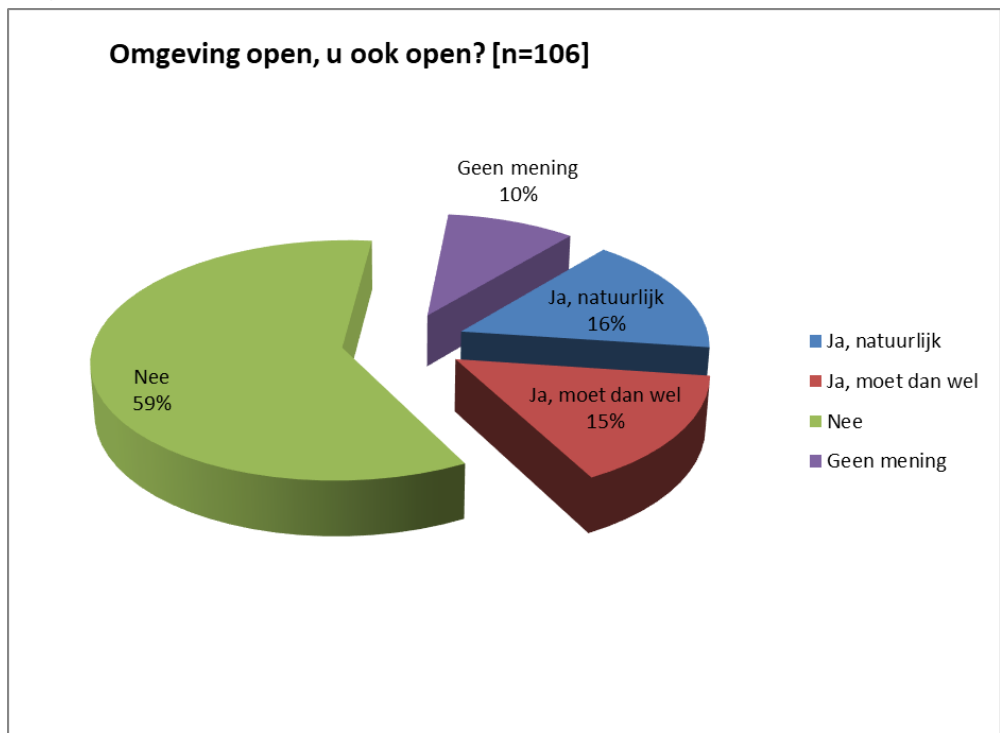

Van de 20 winkeliers die de winkel (soms) open willen geeft ongeveer 45% aan dat soms te willen. Ongeveer 20 procent wilt dat iedere maand. Terwijl 5% het iedere week zou willen. Ruim een kwart (29%) van die winkeliers wil iedere maand 1 keer open. 7% zou de zaak iedere zondag open willen.

5.3 Omgeving open en u?

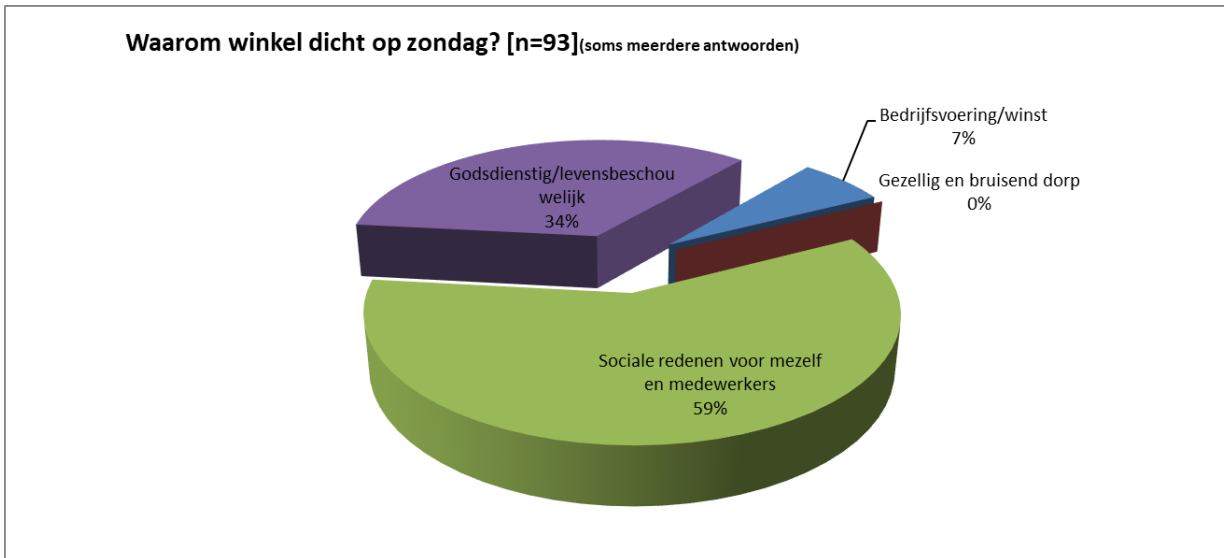
Het wordt voor ondernemers soms een andere vraag als branchegenoten of andere winkels in de omgeving open gaan. Wat doen ondernemers dan? Dan zegt ongeveer 59% nee. 16% zegt dat het dan vanzelfsprekend is en 15% zegt dat het dan ook wel moet. 10% weet het nog niet.

5.4 Waarom willen ondernemers de winkel dicht op zondag?

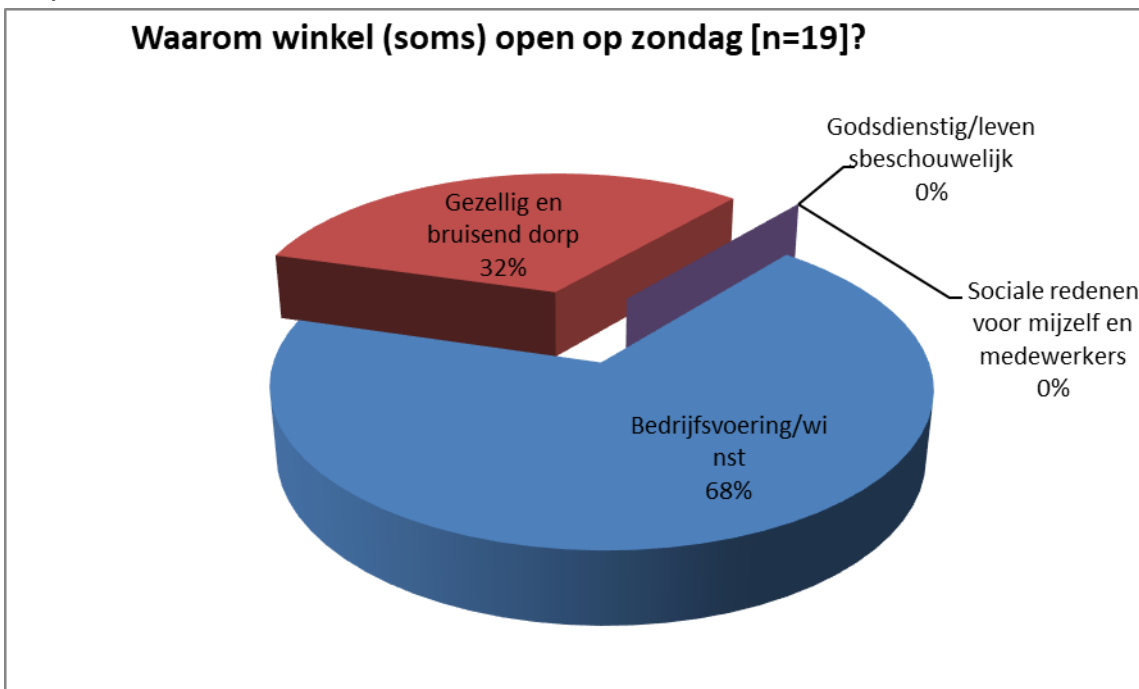
In de toekomstige gemeente West Betuwe geeft 59% van de ondernemers aan dicht te willen zijn om sociale redenen voor henzelf en hun medewerkers.

34% wil dat om godsdienstige/levensbeschouwelijke redenen. 7% geeft bedrijfsvoering/winst aan als reden om de winkel dicht te houden.

5.5 Waarom willen ondernemers de winkel (soms) open op zondag?

Van de ondernemers die de winkel (soms) willen openen doet 68% dat wegens bedrijfsvoering/winst. 32 procent van hen vindt dat het bijdraagt aan een gezellig en bruisend dorp.

5.6 Hoe vaak krijgt u de vraag van consumenten?

102 ondernemers hebben deze vraag beantwoord. 66% van de ondernemers krijgt nooit de vraag van consumenten of ze de winkel op zondag willen openen. 29% geeft aan die vraag soms te krijgen. 5% krijgt die vraag vaak. Ook hier aantal respondenten toevoegen, doe dat bij iedere grafiek/diagram.

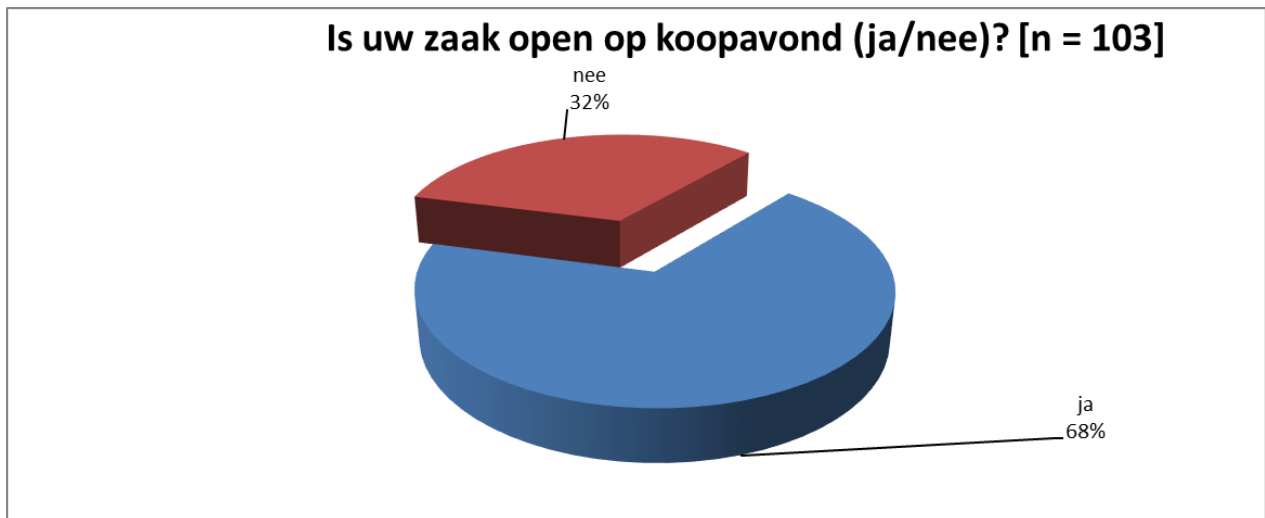

5.7 Reguleren van openingstijden

Het bleek dat deze vraag te algemeen gesteld is. Het is voor een deel opgevat als dat de gemeente dus de letterlijke openingstijden van de verschillende winkels zou bepalen van maandagmorgen tot evt. zondagmiddag. Ruim de helft van de ondernemers wil zelf de openingstijden bepalen, dus b.v. maandagmorgen 9:30 uur in plaats van 9:00 uur.

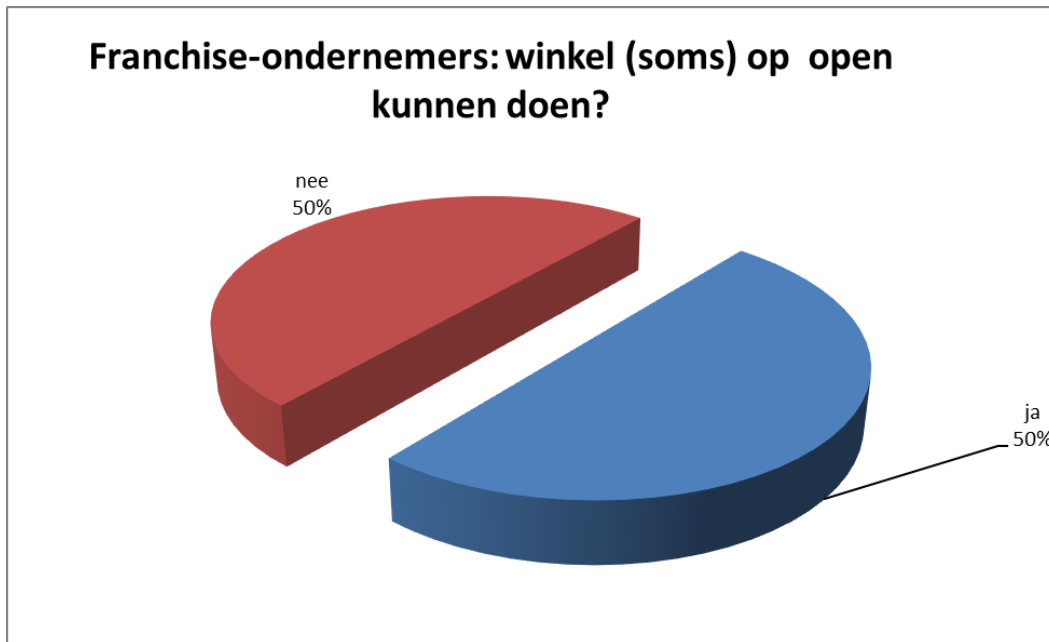
5.8 Koopavond

Op de vraag of de winkel open is op koopavond blijkt 32% te antwoorden dat de winkel niet open gaat op vrijdagavond. 68% geeft aan van wel.

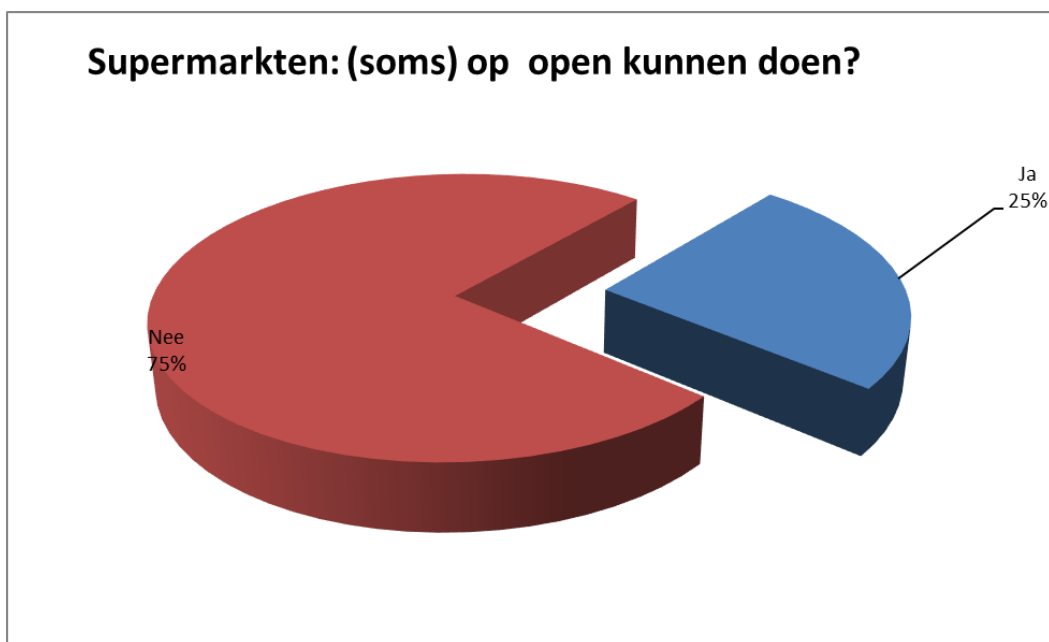
5.9 Franchise-ondernemers

Van de franchise-ondernemers wil 50% de mogelijkheid krijgen om de winkel op zondag (soms) open te doen.

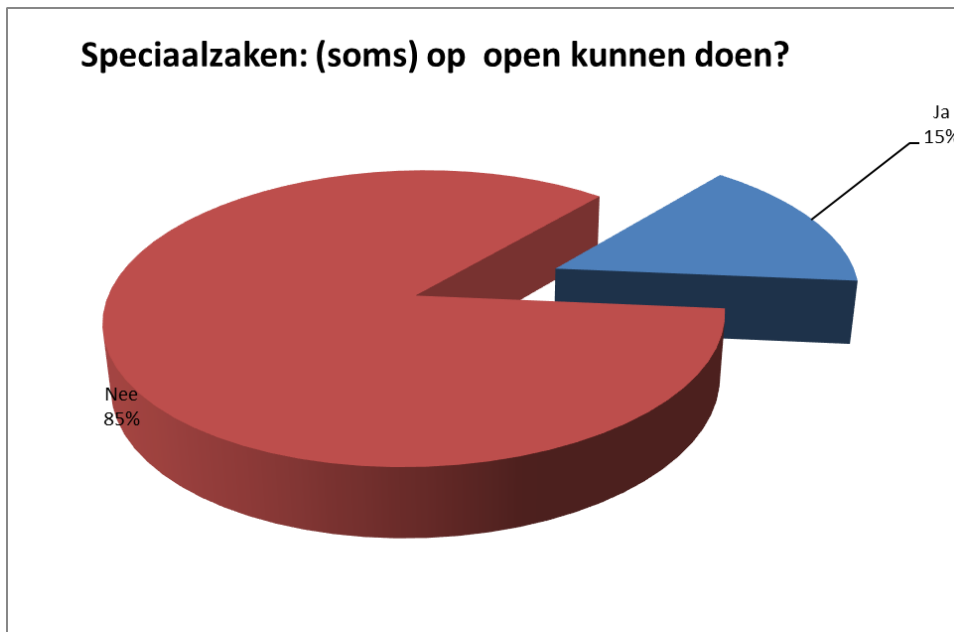
5.10 Supermarkten

Een kwart van de supermarkten zou (soms) op zondag de winkel willen openen.

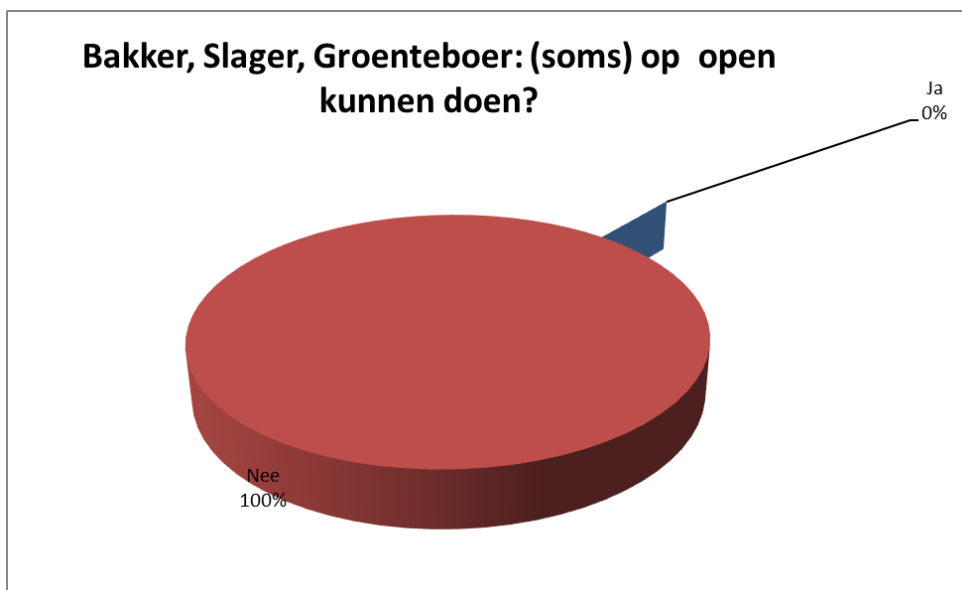
5.11 Speciaalzaken

Van de eigenaren van speciaalzaken geeft 15% aan de winkel wel eens op zondag open te willen doen, 85% geeft een nee als antwoord.

5.12 Bakker, slager en groenteboer

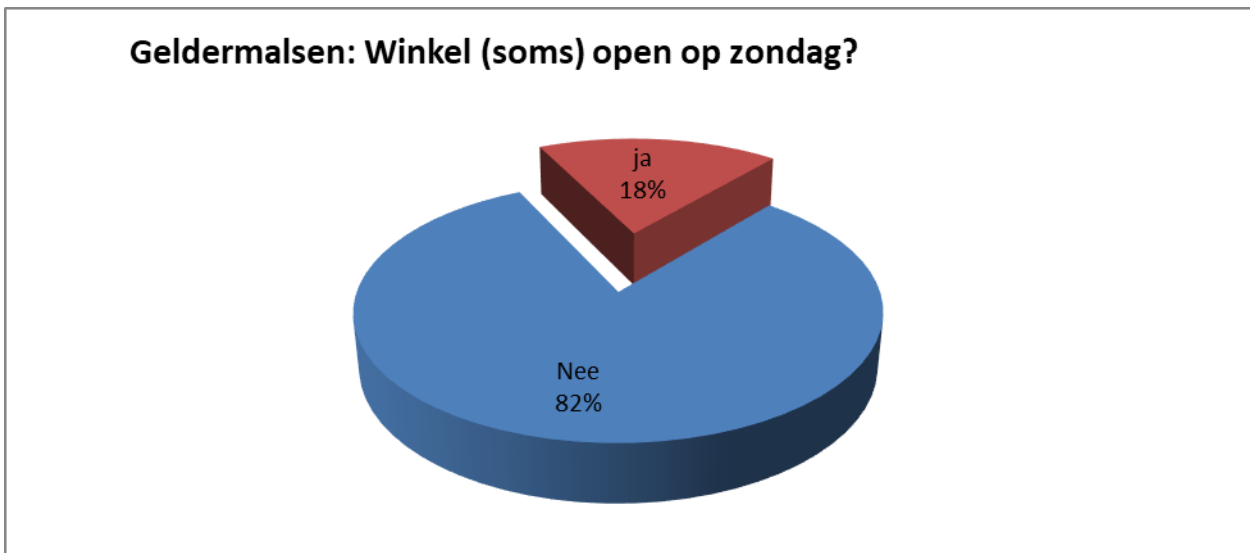
100% van deze categorie wil de zaak op zondag niet open doen.

6 Geldermalsen

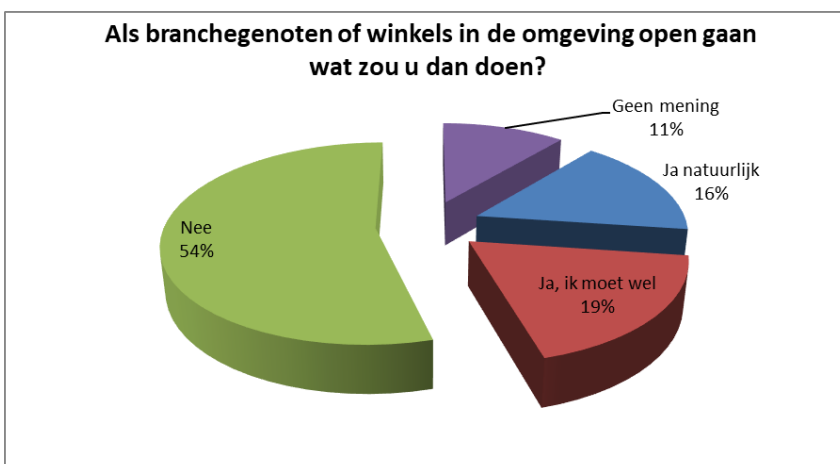
6.1 Winkel open op zondag in de gemeente Geldermalsen?

Van de winkeliers in de gemeente Geldermalsen is 82% van mening dat de winkel op zondag dicht moet blijven. 18% vindt dat de winkel (soms) open moet kunnen.

6.2 Omgeving open en u?

Het wordt voor ondernemers soms een andere vraag als er branchegeenoten of andere winkels in de omgeving open gaan. Wat doen ondernemers dan? Dan zegt 54% nee. 16% zegt dat het dan vanzelfsprekend is en 19% zegt dat het dan ook wel moet. 11% heeft geen mening.

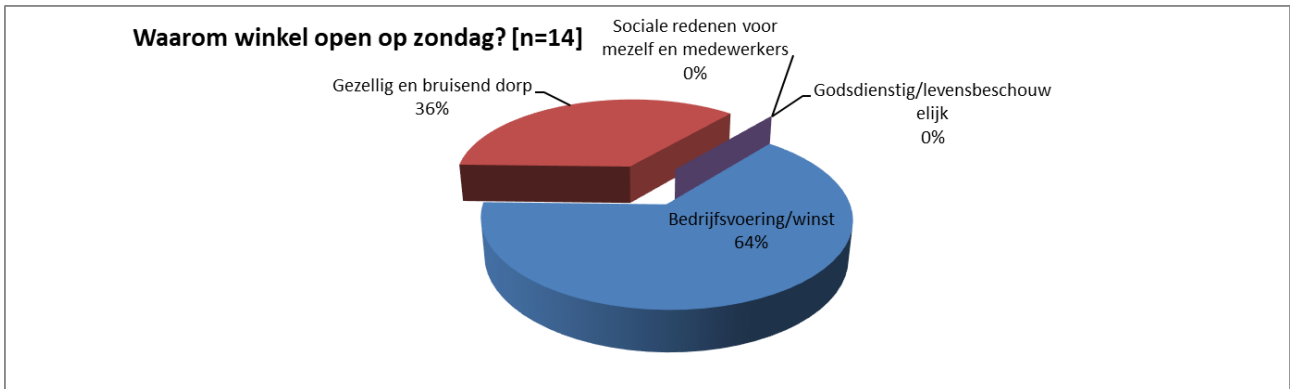
6.3 Waarom willen ondernemers de winkel dicht op zondag?

In de gemeente Geldermalsen geeft 60% van de ondernemers dicht te willen zijn aan dat te willen om sociale redenen voor henzelf en hun medewerkers. Van hen doet 27% wil dat om godsdienstige/levensbeschouwelijke redenen. 7% wil dat wegens bedrijfsvoering/winst. 6% wil dat wegens gezellig en bruisend dorp.

6.4 Waarom willen ondernemers de winkel (soms) open op zondag?

In de gemeente Geldermalsen geeft 64% van de ondernemers die (soms) open te willen aan dat te willen wegens bedrijfsvoering/winst. En 36% van hen willen dat voor een gezellig en bruisend dorp.

6.5 Koopavond

Op de vraag of de winkel open is op koopavond blijkt 28% te antwoorden dat de winkel niet open gaat op vrijdag. 72% geeft aan van wel.

6.6 Vragen van klanten

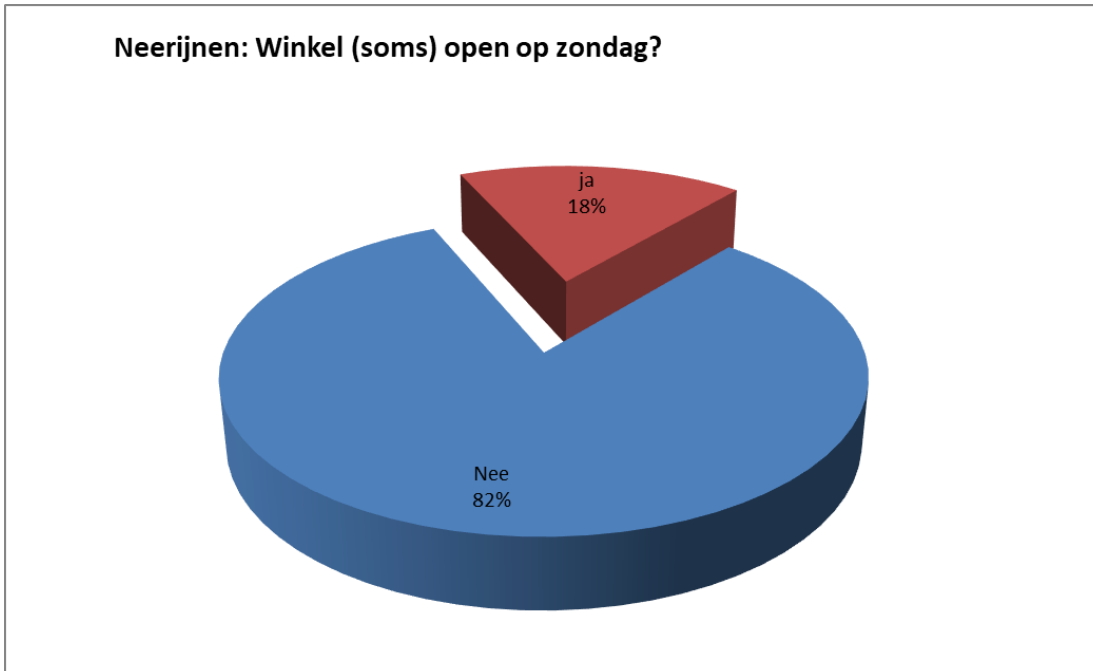
Op de vraag of de winkeliers wel eens vragen van consumenten krijgen antwoord 62% nooit, 34% antwoord soms en 4% krijgt die vraag vaak.

7 Neerijnen

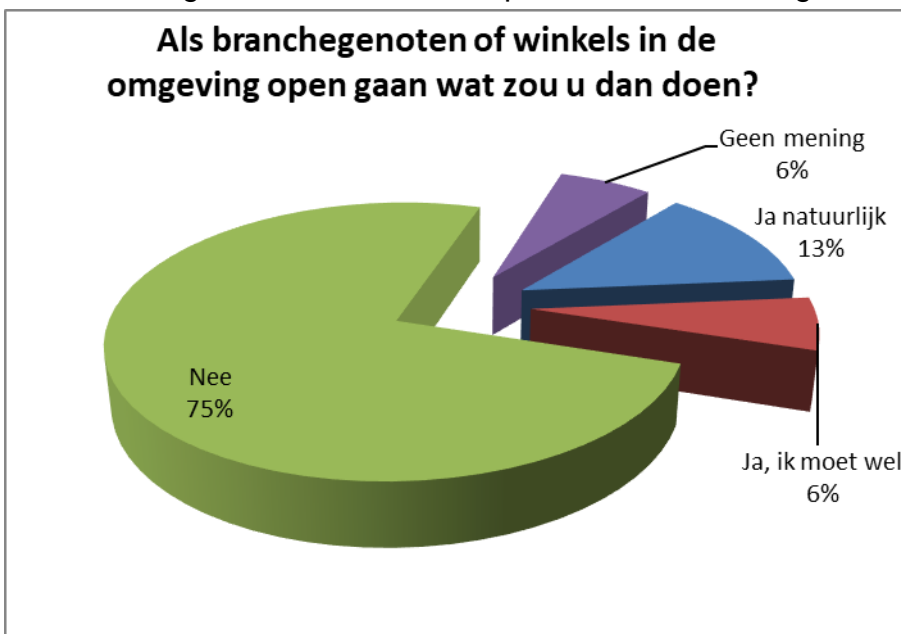
7.1 Winkel open op zondag in de gemeente Neerijnen?

Van de winkeliers met een duidelijke mening is 82% van mening dat de winkel op zondag dicht moet blijven. 18% vindt dat de winkel (soms) open moet kunnen.

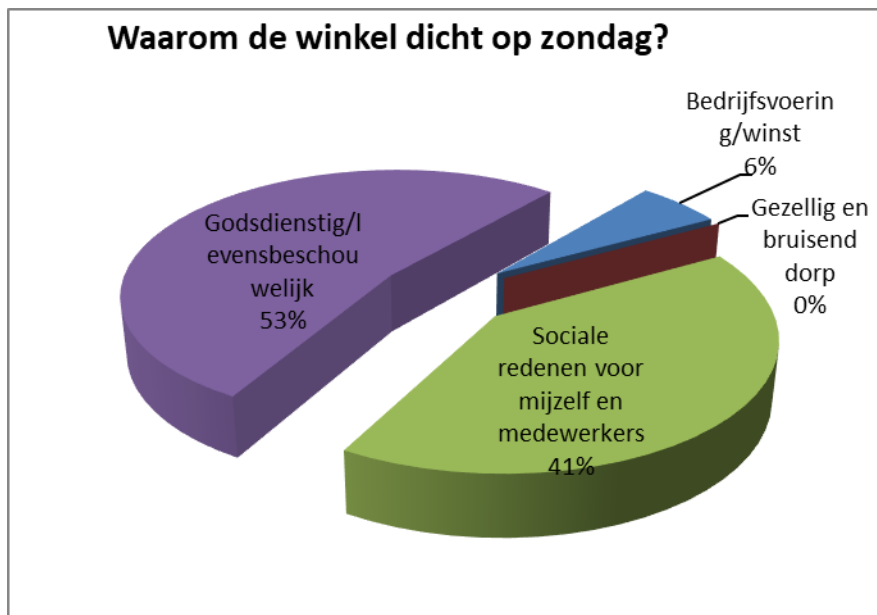
7.2 Omgeving open en u?

Het wordt voor ondernemers soms een andere vraag als er branchegenoten of andere winkels in de omgeving open gaan. Wat doen ondernemers dan? Dan zegt ongeveer 75% nee. 13% zegt dat het dan vanzelfsprekend is en 6% zegt dat het dan ook wel moet.

7.3 Waarom willen ondernemers de winkel dicht op zondag?

In de gemeente Neerijnen geeft 41% van de ondernemers aan dicht te willen zijn om sociale redenen voor henzelf en hun medewerkers 53% wil dat om godsdienstige/levensbeschouwelijke redenen.

7.4 Waarom willen ondernemers de winkel (soms) open op zondag?

In de gemeente Neerijnen geeft 100% van de ondernemers die (soms) open te willen dat te willen wegens bedrijfsvoering/winst.

7.5 Koopavond

Op de vraag of de winkel open is op koopavond blijkt de helft van de ondernemers de zaak niet open te doen op de koopavond.

7.6 Vragen van klanten

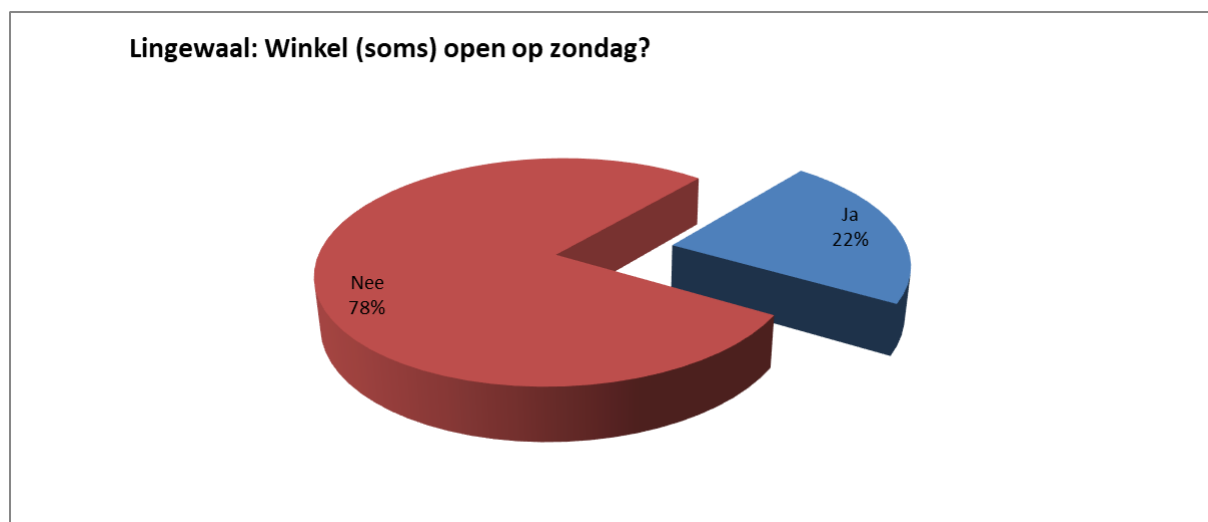
Op de vraag of de winkeliers wel eens vragen van consumenten krijgen antwoordt 76% nooit en 24% soms.

8 Lingewaal

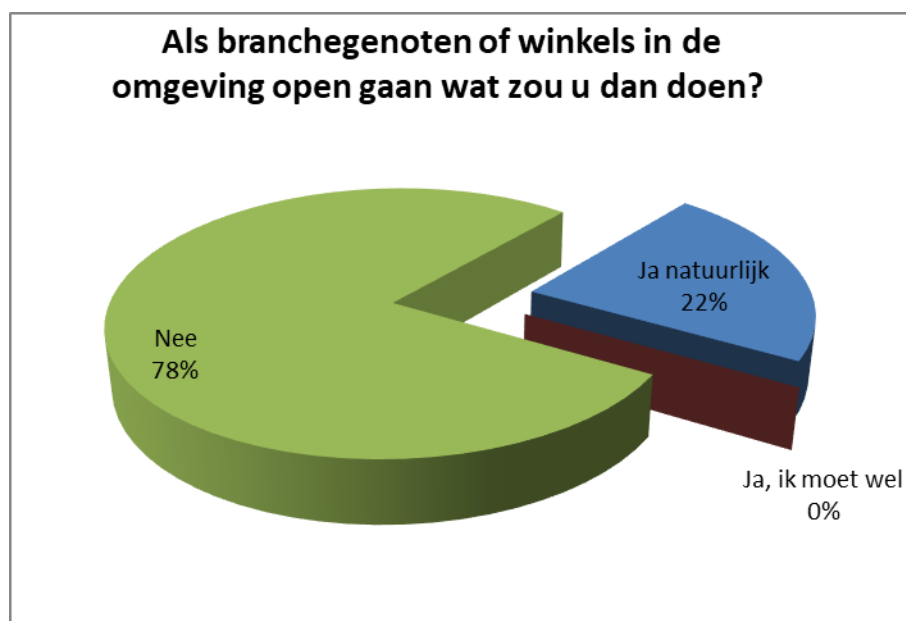
8.1 Winkel open op zondag in de gemeente Lingewaal?

Van de winkeliers is 78% van mening dat de winkel op zondag dicht moet blijven. 22% vindt dat de winkel (soms) open moet kunnen.

8.2 Omgeving open en u?

Het wordt voor ondernemers soms een andere vraag als er branchegenoten of andere winkels in de omgeving open gaan. Wat doen ondernemers dan? Dan zegt ongeveer 78% nee. 22% zegt dat het dan vanzelfsprekend is.

8.3 Waarom willen ondernemers de winkel dicht op zondag?

In de gemeente Lingewaal geeft 62% van de ondernemers aan dicht te willen zijn om sociale redenen voor henzelf en hun medewerkers; 38% wil dat om godsdienstige/levensbeschouwelijke redenen.

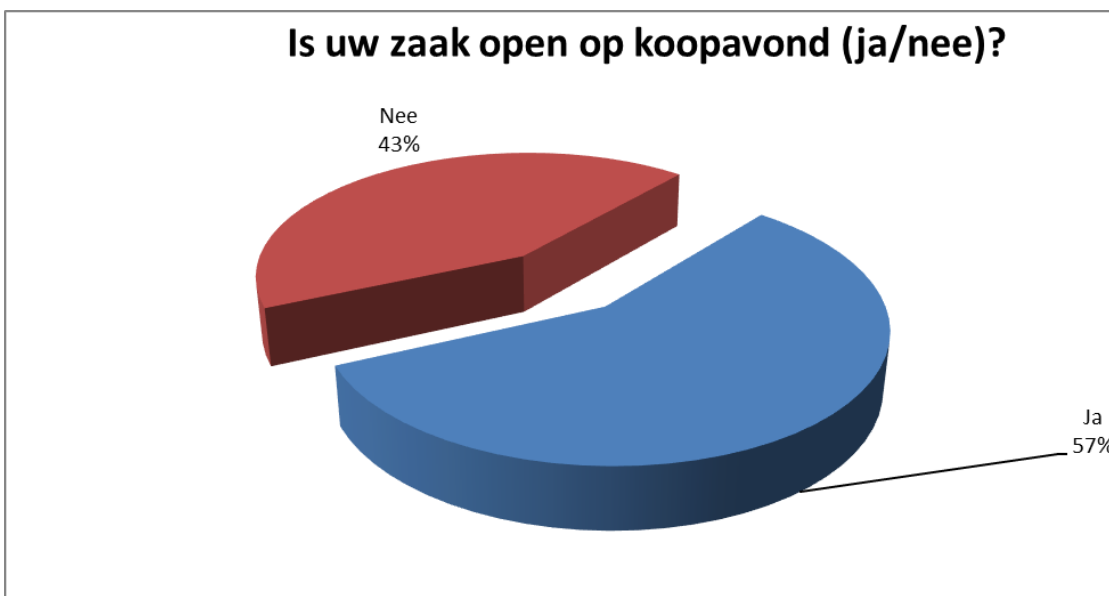
8.4 Waarom willen ondernemers de winkel dicht op zondag?

In de gemeente Lingewaal geeft 62% van de ondernemers aan dicht te willen zijn om sociale redenen voor henzelf en hun medewerkers; 38% wil dat om godsdienstige/levensbeschouwelijke redenen.

8.5 Koopavond

Op de vraag of de winkel open is op koopavond blijkt 43% de zaak niet open te hebben. 57% wel.

8.6 Vragen van klanten

Op de vraag of de winkeliers wel eens vragen van consumenten krijgen antwoordt 78% nooit en 22% vaak.

9 Gebruikt enquêteformulier

Enquête zondagsopenstelling winkels

Vragen die je zelf al kunt invullen hoef je natuurlijk niet te stellen. Je weet b.v. dat Albert Heijn een supermarkt is. Stel alleen vragen aan de bedrijfsleider/eigenaar. Medewerkers kunnen een andere mening hebben.

Wat is het soort winkel:

speciaalzaak (speelgoed, sport, drogist, kleding etc.) bakker, slager, groenteboer

Supermarkt Warenhuis Anders:.....

Wat is het type winkel/onderneming?

Zelfstandig ondernemer Franchisenemer

Hoeveel medewerkers zijn er actief in uw winkel? medewerkers

Wat is het winkelloppervlakte van uw winkel? m2

In welke kern is uw winkel gevestigd:

Hoeveel dagen per week is uw winkel momenteel geopend (..... dagen) , en hoeveel uur in totaal? uur

Maakt u gebruik van de mogelijkheid voor avondopening?

Ja, nl Nee, want

Heeft u een schatting wat een extra dagdeel open/dicht op uw omzet en winst doet (€ of %)

Krijgt u vragen van klanten om op andere tijden open te zijn? Nee Ja

Vindt u dat het een goede zaak dat de Gemeente de winkeltijden afstemt en bepaalt? Nee Ja

Als u de vrije keuze had, zou u op zondag uw winkel open willen hebben?

Nee Ja elke week maandelijks een enkele keer per jaar

Als uw brancheleden of omliggende winkels op zondag zouden opengaan, zou u dan meedoen?

Ja, natuurlijk Ja, ik moet dan wel Nee Geen mening

Als u deel uitmaakt van een keten (al dan niet via franchise), wat is dan het beleid van de keten t.o.v. zondagsopenstelling van de winkels?

Dit wordt vrijgelaten aan ons. Dit wordt verplicht gesteld Anders:.....

Wat is de reden voor u om voor of tegen zondagsopenstelling te kiezen?

Bedrijfsvoering/winst Gezellig en bruisend dorp Sociale reden voor mezelf en mijn medewerkers

Godsdienstige / levensbeschouwelijke reden Anders :

Heeft u nog andere wensen of adviezen om het ondernemersklimaat beter te maken in onze gemeente?

.....